

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Міжнародне енергетичне право»

Ступінь вищої освіти – третій (освітньо-науковий)
Спеціальність 081 «Право»
Галузь знань 08 «Право»

Рік навчання __1__, семестр __2__

Форма навчання - денна

Кількість кредитів ЄКТС - 5

Мова викладання - українська

Лектор курсу

Головко Людмила Олександрівна, доцент кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства, кандидат юридичних наук, доцент
(066)0740336 (Viber)

Контактна інформація лектора (e-mail)

Liudmylagolovko10@gmail.com

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни «Міжнародне енергетичне право» є ознайомлення із новітніми теоретичними та практичними проблемами правового регулювання енергетичних відносин, систематизації напрямів та способів вирішення проблем, накопичених у законодавстві, у забезпеченні оволодіння аспірантами сукупністю спеціальних теоретичних знань, а також практичних навичок у реальній практиці правозахисної, правозастосовної, наукової та іншої діяльності фахівців правничого профілю.

У професійному аспекті завдання навчального курсу є підготовка фахівців, здатних до проведення самостійних наукових досліджень; формулювання теоретичних та практичних висновків і пропозицій на основі аналізу відповідних теоретичних джерел, нормативно-правових актів; здійснення роботи у напрямі імплементації національного енергетичного законодавства до вимог енергетичного законодавства ЄС.

Завданням навчальної дисципліни є аналіз системи чинного міжнародного енергетичного законодавства, виявлення правових прогалин і колізій, дослідження наукової літератури у галузі енергетичного права з метою продукування власних наукових ідей та практично-орієнтованих інноваційних пропозицій здобувачів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен:

знати основні науково-методологічні проблеми теорії міжнародного енергетичного права; визначення основних категорій та понять, основні наукові здобутки теорії міжнародного енергетичного права, а також узагальнення судової практики;

вміти відрізняти правовідносини, що регулюються міжнародним енергетичним правом, від тих, які є предметом регулювання інших галузей права, застосовувати отримані знання до конкретних життєвих ситуацій; юридично грамотно та аргументовано захищати певне правове рішення, викладати його в усній та письмовій формі; виявляти недосконалість окремих норм та проблеми у їх застосуванні, знаходити шляхи їх вирішення; орієнтуватись у напрямках розвитку енергетичних правовідносин.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у здобувачів вищої освіти мають бути сформовані такі *компетентності*:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати комплексні проблеми в сфері професійної діяльності, у тому числі дослідницько-інноваційної, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань в галузі права.

Загальні компетентності:

здатність ініціювати та виконувати (індивідуально або в науковій групі) наукові дослідження, що приводять до отримання нових знань у сфері правничої науки;

здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення, генерування нових ідей та досягнення наукових цілей.

Фахові компетентності:

набуття глибоких, обґрунтованих фахових знань; детальні або дуже детальні знання спеціальної області дослідження в галузі права у поєднанні зі знаннями загальної наукової дискусії та внеску до індивідуальної області дослідження

здатність знаходити, контекстуалізувати та інтерпретувати значну кількість теоретичного та нормативного матеріалу.

Спеціальні компетентності:

здатність планувати та виконувати сучасні інтелектуальні дослідження, як на запити стейкхолдерів так і сучасної світової наукової спільноти для досягнення науково обґрунтованих теоретичних або експериментальних наукових результатів, які розв'язують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для правничої сфери;

здатність до критичного аналізу, оцінки та синтезу нових та комплексних ідей в межах предметної області дослідження.

Програмні результати навчання:

вільно представляти результати власних наукових досліджень державною та іноземною мовами, презентувати їх у міжнародних наукових виданнях і наукометричних базах;

вміти здійснювати пошук, обробку, інтерпретацію інформації з різних джерел для продукування власних наукових ідей та практично-орієнтованих інноваційних пропозицій у сфері права;

вміти формулювати робочі гіпотези та формувати нові наукові дослідницькі результати в обраній сфері.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції ї/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
2 семестр				
Тема 1. Поняття, сутність та основні характеристики міжнародного енергетичного права	2/2	1. Знати поняття міжнародного енергетичного права. 2. Вміти аналізувати джерела міжнародного енергетичного права.	Практичні завдання: Підготуйте есе, в якому розкрийте сучасні проблеми міжнародного енергетичного права Самостійна робота: написати реферат на одну	1. Аудиторна робота – 5 балів 2. Практичні завдання – 2 бали 3. Самостійна робота – 1 бали

			із заданих тем	
Тема 2 Правове забезпечення енергетичної безпеки та вплив на довкілля	2/2	1.Знати кліматичні та енергетичні цілі ЄС. 2.Розуміти механізм вирішення енергетичних спорів.	Практичні завдання: Підготуйте ессе, в якому розкрийте власний науковий підхід до подальшого розвитку міжнародного енергетичного права. Самостійна робота: написати реферат на одну із заданих тем	1. Аудиторна робота – 5 балів 2. Практичні завдання – 2 бали 3. Самостійна робота – 1 бали
Тема 3 Міжнародні організації у сфері забезпечення енергетичної безпеки	2/2	1. Розуміти глобальне адміністрування енергетичної безпеки. 2. Знати міжнародні організації у сфері забезпечення енергетичної безпеки	Практичні завдання: Підготуйте ессе, в якому розкрийте партнерство з відновлювальної енергетики та енергоефективності. Самостійна робота: написати реферат на одну із заданих тем	1. Аудиторна робота – 5 балів 2. Практичні завдання – 2 бали 3. Самостійна робота – 1 бали
Тема 4 Міжнародно-правове забезпечення ядерної безпеки	2/2	1. Розуміти поняття міжнародного ядерного права. 2. Знати суб'єкти і об'єкти ядерних правовідносин.	Практичні завдання: Підготуйте ессе, в якому розкрийте зміст ядерних правовідносин. Самостійна робота: написати реферат на одну із заданих тем	1. Аудиторна робота – 5 балів 2. Практичні завдання – 2 бали 3. Самостійна робота – 1 бали
Тема 5 Джерела міжнародного ядерного права	2/2	1.Знати правове забезпечення ядерної та радіаційної (радіоекологічної) безпеки. 2. Вміти аналізувати	Практичні завдання: Підготуйте ессе, в якому розкрийте зміст	1. Аудиторна робота – 5 балів 2. Практичні

		джерела міжнародного ядерного права.	міжнародно-правових стандартів ядерної безпеки. Самостійна робота: написати реферат на одну із заданих тем	завдання – 2 бали 3. Самостійна робота – 1 бали
Тема 6 Міжнародно-правове співробітництво в забезпеченні ядерної та радіаційної безпеки	2/2	1. Знати міжнародне співробітництво по забезпеченню безпечної експлуатації АЕС і наданню взаємодопомоги на випадок надзвичайної події (ядерної аварії).	Практичні завдання: Підготуйте есе, в якому розкрийте завдання міжнародних організацій в галузі мирного використання ядерної енергії . Самостійна робота: написати реферат на одну із заданих тем	1. Аудиторна робота – 5 балів 2. Практичні завдання – 2 бали 3. Самостійна робота – 1 бали
Тема 7 Міжнародно-правове регулювання забезпечення радіаційної безпеки	2/2	1. Знати правові засади поведіння з радіоактивними відходами. 2. Вміти аналізувати міжнародно-правове регулювання у сфері поведіння з радіоактивними відходами.	Практичні завдання: Підготуйте есе, в якому розкрийте проблеми правового забезпечення радіаційної безпеки. Самостійна робота: написати реферат на одну із заданих тем	1. Аудиторна робота – 5 балів 2. Практичні завдання – 2 бали 3. Самостійна робота – 1 бали
Тема 8 Правове регулювання відносин, пов'язаних з використанням ядерних джерел енергії в космічному просторі	2/2	1. Знати правові умови використання ядерних джерел енергії в космосі.	Практичні завдання: Підготуйте есе, в якому розкрийте проблеми правового забезпечення використанням ядерних джерел енергії в космічному просторі. Завдання для самостійної роботи: написати	1. Аудиторна робота – 5 балів 2. Практичні завдання – 2 бали 3. Самостійна робота – 1 бали

			реферат на одну із заданих тем.	
Тема 9. Правові засади перевезення радіоактивних матеріалів та джерел іонізуючого випромінювання	2/2	1. Знати правові засади транспортування радіоактивних матеріалів та джерел іонізуючого випромінювання в Україні. 2. Вміти аналізувати міжнародні транспортні конвенції в галузі здійснення перевезень радіоактивних матеріалів	Практичні завдання: Підготуйте ессе, в якому розкрийте проблеми правового забезпечення перевезення радіоактивних матеріалів та джерел іонізуючого випромінювання Завдання для самостійної роботи: написати реферат на одну із заданих тем	1. Аудиторна робота – 5 балів 2. Практичні завдання – 2 бали 3. Самостійна робота – 1 бали
Тема 10. Правове регулювання енергетичного ринку ЄС	4/4	1.Знати основні положення енергетичних стратегій та програм Європейського Союзу щодо розвитку енергетичної сфери. 2.Вміти аналізувати законодавче та нормативно-правове регулювання діяльності енергетичних ринків ЄС.	Практичні завдання: Створіть презентацію на тему «Основні положення енергетичних стратегій та програм Європейського Союзу щодо розвитку енергетичної сфери». Завдання для самостійної роботи: Підготуйте доповідь на одну з заданих тем.	1. Аудиторна робота – 5 балів 2. Практичні завдання – 2 бали 3. Самостійна робота – 1 бали
Тема 11. Обмеження монополізації енергетичного ринку ЄС	4/4	1.Знати Четвертий енергопакет ЄС	Практичні завдання: Створіть презентацію на тему «Обмеження монополізації енергетичного ринку ЄС» Завдання для самостійної роботи: Підготуйте	1. Аудиторна робота – 5 балів 2. Практичні завдання – 2 бали 3. Самостійна робота – 3 бали

			доповідь на одну з заданих тем.	
Тема 12. Співпраця між Україною та ЄС у сфері енергетики	4/4	1.Знати відносини між Україною та ЄС у сфері енергетики. 2.Розуміти новітні виклики для енергетичного ринку України.	Практичні завдання: Створіть презентацію на тему «Цілі, принципи та сфери співробітництва в енергетичній сфері між Україною та ЄС». Завдання для самостійної роботи: Підготуйте добірку рішень Суду ЄС в енергетичній сфері.	1. Аудиторна робота – 5 балів 2. Практичні завдання – 2 бали 3. Самостійна робота – 3 бали
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт, заліку та екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати, доповіді повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Дотримання академічної доброчесності студентами та відповідальність за її порушення регулюються Положенням про академічну доброчесність у Національному університеті біоресурсів і природокористування України.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	незараховано

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Шульга Є.В. Міжнародне право енергетичної безпеки: навчальний посібник. К:НУБіП України, 2019. 232 с.
2. Ладиченко В.В. Гиренко І.В. Головка Л.О. Вітів В.А. Екологічна політика і право ЄС: Навчальний посібник. К.: Видавничий центр НУБіП України. 2019. 363 с.

Додаткова:

1. Бобров Є. А. Значення енергетичної безпеки у формуванні економічної безпеки Європейського Союзу. / Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти та газу. 2012. № 1 (31). С.163-172.
2. Шульга Є.В. Основи міжнародно-правового забезпечення енергетичної безпеки. Науковий журнал Право і суспільство. Дніпро. 2019. №4. С.337-342
3. Шульга Є.В. Особливості правового забезпечення енергетичної безпеки в Європейському Союзі. Право. Людина. Довкілля. (Вісник НУБіП України. Київ. - 2019. Vol. 10, № 4. С. 167-173
4. Шульга Є.В. Правове забезпечення енергетичної безпеки в Україні: сучасний стан та перспективи. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ 2019.
5. Євстігнєєв А.С. Екологічна безпека спеціального природокористування в Україні у контексті сталого розвитку: теоретико-правові аспекти: монографія. Київ: МПБП «Гордон», 2018. 494 с.
6. Тарнавский В. Европа дошла до второго уровня / В. Тарнавский // Сайт журналу «Енергетика України». URL: <http://www.uaenergy.com.ua/c225758200614cc9/0/e17acabd5a9e682bc22578a100438fa8>.
7. Приходько М. Причини, наслідки і шляхи протидії зміні клімату. Наукові записки. № 1, 2014. С. 35–43. Фізична географія. URL: <http://geography.tnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/11/008.pdf>.
8. Теліпко В.Е., Овчаренко А.С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / За заг. ред. Теліпко В.Е. К. : Центр учбової літератури, 2010. 608 с.
9. Дужич Л. Забезпечення міжнародної безпеки міжнародно-правовими засобами / Л. Дужич // Актуальні проблеми міжнародних відносин. К., 2010. Вип. 88. Ч. 1. С. 114–115.
10. Івасечко О. SWOT-аналіз енергетичної безпеки України / Ольга Івасечко, Леся Дорош // Humanitarian Vision. 2016. Volume 2, number 2. P. 25–30.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://portal.rada.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
2. <http://www.ac-rada.gov.ua> – офіційний сайт Рахункової палати України.
3. <http://www.ccu.gov.ua> – офіційний сайт Конституційного Суду України.
4. <http://www.kmu.gov.ua/control/> – єдиний веб-портал органів виконавчої влади України.
5. <http://www.ombudsman.kiev.ua> – офіційний сайт Уповноваженого Верховної Ради України.
6. <http://www.president.gov.ua/> – офіційне інтернет-представництво Президента України.
7. <http://www.rainbow.gov.ua> – офіційний сайт Ради національної безпеки і оборони України.